

Ο Νίκος Καζαντζάκης και το ελληνικό σχολείο στα τέλη του 19^{ου} αιώνα (έως και σήμερα).

Ομάδα 1η: Βιογράφοι

- Θα βοηθήσετε τους συμμαθητές σας να ανακαλύψουν ποιος ήταν ο Νίκος Καζαντζάκης; Το έργο σας είναι δύσκολο, αλλά η αναζήτηση γοητευτική!
- Επισκεφθείτε τις διευθύνσεις:
  - <http://www.kazantzakis-museum.gr/>
  - <http://www.historical-museum.gr/kazantzakis/index1.html>
- Πλοηγηθείτε στα βιογραφικά στοιχεία σχετικά με τη ζωή και το έργο του.
- Έχετε ακούσει-διαβάσει-δει κάποιο έργο του;
- Στη συνέχεια, απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν. Με τις απαντήσεις και τα συμπεράσματά σας δημιουργήστε μια μικρή παρουσίαση για τη ζωή και το έργο του Νίκου Καζαντζάκη. Μπορείτε να συμπεριλάβετε στην παρουσίαση σας και φωτογραφίες από τους δικτυακούς τόπους, στους οποίους πλοηγηθήκατε;

α. Πού και πότε γεννήθηκε ο Νίκος Καζαντζάκης;

β. Τι πληροφορίες παίρνουμε για την οικογένειά του;

γ. Μπορείτε να δώσετε κάποιες βασικές πληροφορίες για τις σπουδές του;

δ. Ποια μέρη επισκέφθηκε και γιατί;

ε. Με ποιες μορφές τέχνης ασχολήθηκε; Επιλέξτε δύο μυθιστορήματά του και παρουσιάστε την υπόθεσή τους στους συμμαθητές σας.

στ. Αναγνωρίστηκε το έργο του;

Ο Νίκος Καζαντζάκης και το ελληνικό σχολείο στα τέλη του 19^{ου} αιώνα
(έως και σήμερα).

Ομάδα 2η: Φιλόσοφοι

*Με τα εικοσιτέσσερα γράμματα της αλφαβήτας
θα κηρύξω επιστράτευση,
θα σηκώσω στρατό,
θα παλέψω με το θάνατο.*

Νίκος Καζαντζάκης

- Σκεφθείτε ότι με μία πολύ σύντομη φράση μπορούμε να δηλώσουμε μία πολύ μεγάλη αλήθεια...
- Πολλές από τις φράσεις που διαβάζουμε στα βιβλία του Νίκου Καζαντζάκη εκφράζουν μεγάλες αλήθειες.
- Στόχος σας είναι να ωθήσετε τους συμμαθητές σας να αγαπήσουν και να διαβάσουν Νίκο Καζαντζάκη. Πώς θα το καταφέρετε αυτό;
- Θα παρακολουθήσετε τις παρακάτω εκπαιδευτικές ταινίες για τη ζωή και το έργο του Νίκου Καζαντζάκη. Στις ταινίες αυτές, θα ακούσετε αρκετά από τα λόγια του ίδιου του συγγραφέα. Μπορείτε να συγκεντρώσετε τις φράσεις που σας έκαναν εντύπωση και να διακοσμήσετε με αυτές έναν τοίχο της τάξης σας;
- Να διαβάσετε στους συμμαθητές σας τις φράσεις αυτές που απομονώσατε και να αναλύσετε σε μία παράγραφο αυτή που σας εκφράζει περισσότερο. Να πληκτρολογήσετε την απάντησή σας σε επεξεργαστή κειμένου.
- Πληκτρολογήστε → <http://www.edutv.gr/>
  - Επιλέξτε 'Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση → Γλώσσα - Λογοτεχνία'.
  - Κάντε κλικ στην παραγωγή της Εκπαιδευτικής ΡαδιοΤηλεόρασης για το Νίκο Καζαντζάκη.
  - Παρακολουθήστε ζωντανά την ταινία ή κάντε λήψη του αρχείου, σύμφωνα με τις οδηγίες.
- Παρακολουθήστε ξανά την ταινία του Μουσείου Νίκου Καζαντζάκη, με τίτλο «Νίκος Καζαντζάκης. Ένας ανήσυχος ταξιδευτής». Θα τη βρείτε στο αρχείο 'Βλέπω Νίκο Καζαντζάκη'.

Ο Νίκος Καζαντζάκης και το ελληνικό σχολείο στα τέλη του 19^{ου} αιώνα (έως και σήμερα).

Ομάδα 3η: Λαογράφοι (Α)

Θα φτιάξουμε ένα λεύκωμα, στο οποίο θα συγκεντρώσουμε πληροφορίες για το ελληνικό σχολείο παλαιότερων εποχών (πώς γινόταν το μάθημα, τις παιδαγωγικές μεθόδους που χρησιμοποιούσαν τότε οι δάσκαλοι και τις σχέσεις μαθητών και διδασκάλων, πώς ήταν οι τάξεις, τα θρανία, η μαθητική ποδιά, τα πρώτα τετράδια κ.λπ.). Για να πετύχουμε το στόχο μας, θα αντλήσουμε πληροφορίες:

- (1) από το κείμενο του σχολικού βιβλίου, όπου ο Νίκος Καζαντζάκης καταγράφει τις αναμνήσεις του από το δημοτικό σχολείο της εποχής του
- (2) από κείμενα άλλων λογοτεχνών
  - «*Να μαθαίνω γράμματα.... Το σχολείο στη Νεοελληνική Λογοτεχνία*».
    - Έχετε μπροστά σας ένα ανθολόγιο κειμένων για το σχολείο. Πώς ονομάζεται ο ανθολόγος, ο άνθρωπος δηλαδή που συγκέντρωσε κείμενα από διαφορετικούς συγγραφείς και τα έκανε βιβλίο;
    - Ανατρέξτε στα περιεχόμενα του βιβλίου. Τι παρατηρείτε;
    - Να διαβάσετε τις ιστορίες με τίτλο:
      - *Διατί η μηλιά δεν έγινε μηλέα*, Γ. Βιζυηνού
      - *Δύσκολες νύχτες*, Μ. Αξιώτη
      - *Γ' Χριστιανικόν Παρθεναγωγείον*, Ε. Αλεξίου
    - Μπορείτε να απομονώσετε ενδεικτικά αποσπάσματα για τη σχολική ζωή από τα κείμενα, ώστε να τα συμπεριλάβετε στο λεύκωμά σας;
- (3) από την ιστορία της Σίφνου
  - «*Η Παιδεία στη Σίφνο*».
    - Πώς ονομάζεται ο συγγραφέας και ποιος είναι ο εκδότης του συγγράμματος αυτού;
    - Δείτε το 5ο κεφάλαιο, Β' ενότητα, όπου παρουσιάζεται η ιστορία του Γυμνασίου / Λυκείου Σίφνου, καθώς και αντίστοιχο φωτογραφικό υλικό.
    - Διαβάστε τα κείμενα στις σελίδες 269-71 (τα παρθεναγωγεία), 272-74 (κοντύλι, πλάκα).
    - Μπορείτε να απομονώσετε ενδεικτικά σημεία, που σας έκαναν εντύπωση, ώστε να τα συμπεριλάβετε στο λεύκωμά σας, για την ιστορία του σχολείου σας;
- (4) ηλεκτρονικά αρχεία στο διαδίκτυο
  - Πληκτρολογήστε <http://eliaserver.elia.org.gr/elia/site/content.php>
    - Έχετε μπροστά σας το Φωτογραφικό Αρχείο του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (ΕΛΙΑ).
    - Αναζητήστε και προσθέστε φωτογραφίες στο λεύκωμά σας
  - Μπορείτε πέρα από τις φωτογραφίες που θα επιλέξετε, για το λεύκωμα, να ζωγραφίσετε εσείς οι ίδιοι το δάσκαλο και τους μαθητές της 'Νέας Παιδαγωγικής'.
  - Ξεκινήστε με κέφι! Είναι σπουδαίο το έργο σας!

Ο Νίκος Καζαντζάκης και το ελληνικό σχολείο στα τέλη του 19^{ου} αιώνα (έως και σήμερα).

Ομάδα 4: Λαογράφοι (B)

Θα φτιάξουμε ένα λεύκωμα, στο οποίο θα συγκεντρώσουμε πληροφορίες για το ελληνικό σχολείο παλαιότερων εποχών (πώς γινόταν το μάθημα, τις παιδαγωγικές μεθόδους που χρησιμοποιούσαν τότε οι δάσκαλοι και τις σχέσεις μαθητών και διδασκάλων, οι εκδρομές και οι μαθητικοί περίπατοι, πώς ήταν οι τάξεις, τα θρανία, η μαθητική ποδιά, τα πρώτα τετράδια κ.λπ.). Για να πετύχουμε το στόχο μας, θα αντλήσουμε πληροφορίες:

- (1) από το κείμενο του σχολικού βιβλίου, όπου ο Νίκος Καζαντζάκης καταγράφει τις αναμνήσεις του από το δημοτικό σχολείο της εποχής του
- (2) από κείμενα άλλων λογοτεχνών
  - «*Να μαθαίνω γράμματα.... Το σχολείο στη Νεοελληνική Λογοτεχνία*».
    - Έχετε μπροστά σας ένα ανθολόγιο κειμένων για το σχολείο. Πώς ονομάζεται ο ανθολόγος, ο άνθρωπος δηλαδή που συγκέντρωσε κείμενα από διαφορετικούς συγγραφείς και τα έκανε βιβλίο;
    - Ανατρέξτε στα περιεχόμενα του βιβλίου. Τι παρατηρείτε;
    - Να διαβάσετε τις ιστορίες με τίτλο
      - *Η εκδρομή του Δημητρου, Κ. Παπά*
      - *Μinima Memorabilia-Η ιστορία του παππού μου, Α. Ελεφάντη*
      - *Ο τυφλοσύρτης, Α. Παπαδιαμάντη*
    - Μπορείτε να απομονώσετε ενδεικτικά αποσπάσματα για τη σχολική ζωή από τα κείμενα, ώστε να τα συμπεριλάβετε στο λεύκωμά σας;
- (3) από την ιστορία της Σίφνου
  - «*Η Παιδεία στη Σίφνο*».
    - Πώς ονομάζεται ο συγγραφέας και ποιος είναι ο εκδότης του συγγράμματος αυτού;
    - Δείτε το 5ο κεφάλαιο, Β' ενότητα, όπου παρουσιάζεται η ιστορία του Γυμνασίου / Λυκείου Σίφνου, καθώς και αντίστοιχο φωτογραφικό υλικό.
    - Διαβάστε τα κείμενα στις σελίδες 250-53 (για πρώτη φορά στο σχολείο), 254-55 (προσευχή ν' αρρωστήση ο δάσκαλος).
    - Μπορείτε να απομονώσετε ενδεικτικά σημεία, που σας έκαναν εντύπωση, ώστε να τα συμπεριλάβετε στο λεύκωμά σας, για την ιστορία του σχολείου σας;
- (4) ηλεκτρονικά αρχεία στο διαδίκτυο
  - Πληκτρολογήστε <http://eliaserver.elia.org.gr/elia/site/content.php>
    - Έχετε μπροστά σας το Φωτογραφικό Αρχείο του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (ΕΛΙΑ).
    - Αναζητήστε και προσθέστε φωτογραφίες στο λεύκωμά σας
  - Μπορείτε, πέρα από τις φωτογραφίες που θα επιλέξετε, να ζωγραφίσετε εσείς οι ίδιοι το δάσκαλο και τους μαθητές της 'Νέας Παιδαγωγικής'.
  - Ξεκινήστε με κέφι! Είναι σπουδαίο το έργο σας!